

Hooldusõppe õpilastele multisensoorse õppevahendi loomine

Hooldusõppel õpivad raske ja sügava intellekti- ja/või liitpuudega lapsed individuaalse õppekava alusel

PROBLEEM

- Hooldusõppe õpilastele ei valmistata nende vajadusi arvestavaid õppevahendeid ning õpetajad peavad looma neid ise.
- Kasutusel olevad õppevahendid ei toeta sageli hooldusõppe õpilase vajadusi.
- Erinevates haridus- ja hooldusasutustes on kasutusel väga erinevad vahendid nädalapäevi ja aastaagu määratlevate mõistete õppimiseks.
- Ühtse süsteemi puudumine hooldusõppe valdkonnas raskendab õpilasel õpitu mõistmist.

SIHTGRUPP

- Raske ja sügava intellekti ja/või liitpuudega õpilased hooldus- ja toimetuleku õppekaval.
- Vahend sobib ka laiemale sihtgrupile (nt lasteaija noorema rühma lapsed ja raske ning sügava intellekti- ja/või liitpuudega täiskasvanutele).

EESMÄRK

Luaa õppetööd toetava multisensoorse õppevahendi mudel arendamiseks raske ning sügava intellekti- ja/või liitpuudega lastel (täiskasvanutel) erinevate meelte kaudu saadud aistingute, tajude ja kogemuste abil ümbritsevast ja iseendast arusaamist, kinnistada ühised multisensoorsed sümbolid nädalapäevade, aastaagade ja ilma kohta.

TEADUSLIK ASPEKT

- Iga õppija individuaalseid võimed vajavad tunnustamist, mis eeldab õppemetoodikates nendega arvestamist (Open Society Institute, 2005).
- Hooldusõppe ja kasvatus rühmasetus on õpilase aistingute ja tajude arendamine läbi keha puuetundlikkuse (Põhikooli lihtsustatud riiklik õppekava, 2010, lisa 3).
- Vajalik on anda stiimuleid läbi erinevate meelte, kuna hooldusõppe õpilasel on tema füüsilistest ja kognitiivsetest võimetest tulenevalt väga piiratud võimalused ümbritseva tundmaõppimiseks - taktiilselt, visuaalselt ja auditiivselt. Teadusuuringud on kinnitanud, et sügava puudega isikuid tuleks käsitleda vaegnägijatena kui ei ole tõestatud vastupidist. Samuti võib neist kuni 30 % esineda kuulmislangust ning üle 20% kombineeritud sensorset kahjustust (Van den Broek, Janssen, Van Ramshorst, & Deen, 2006; Van Splunder, Stilma, Bernsen, & Evenhuis, 2006; Evenhuis et al., 2001).
- Õppevahendi loomisel on lähtutud Eestis uudsest multisensoorsete lugude jutustamise (Brug, 2015) metoodikast.

TULEMUS

- Loodi erinevaid meeli stimuleeriva õppevahendi mudel hooldusõppe õpilastele, koostöös selle ala tegevpraktikutega.
- Muudeti õppimine mängulisemaks ja rakendati selles enam erinevaid meeli.
- Õppevahendit kasutas esmasel testperioodil kolm õpetajat/juhendajat kokku nelja hooldusõppe õpilasega ja õppevahendi kasutamist on uuritud pilgujälgimise prille kasutades.

Projekti raames sündis

- Loodi erinevaid meeli stimuleeriva õppevahendi mudel hooldusõppe õpilastele, koostöös selle ala tegevpraktikutega Tallinna Tondi Põhikooli hooldusõppe osakonnast.
- Metoodiline juhend vahendi valmistamiseks ning praktikas kasutamiseks, mis edasi arendades võiks jõuda tootmisse.
- Õppevahendi katsetamine Tondi Põhikooli hooldusõppe osakonnas.
- Kasuatajakogemuse nõutamine (õpetajad ja õpilased).

Kokkuvõtte ja edasised tegevused

- Ühendades Eesti hooldusõppe ligi paarikümneaastase praktika ning multisensoorsete lugude kasutamise teadusuuringud, loime prototüübi, millest võiks kujuneda standardiseeritud õppevahend Eestis hooldusõpet pakkuvatele koolidele ja asutustele (haiglad, taastusraviasutused jne), kes tegelevad raske ning sügava intellekti- ja/või liitpuudega lastega (täiskasvanutega).
- HEV õppevahendi loomise ja kasutamise koolitused.

meeledaitavad@gmail.com

Projekti osalesid: Veronika Vahi
Merit Roosna
Terje Isok
Gerli Mikk

Juhendajad: Tiia Artla, Jana Kadastik

TALLINNA ÜLIKOOL